

Per què pleguen tants músics?

Un bon grapat de músics dels Països Catalans han anunciat que pleguen, i n'analitzem les causes

Zoo | Fotograma d'"Epíleg"

Les darreres setmanes, el públic ha assistit, atònit, a un seguit d'anuncis similars per part d'artistes ben diferents entre ells. Els comunicats ens han parlat d'aturades en el camí, alguns deixant clar que són parades només temporals i altres afirmant sense embuts que són definitives. Per la quantitat i la rellevància dels noms afectats, no hi ha cap dubte que l'epicentre d'aquest contagi ha estat al País Valencià, on la majoria de bandes que han liderat l'escena els darrers anys, han dit que pleguen. Que ho hagin fet gairebé simultàniament té alguna explicació? Hi ha algun factor que ajudi a interpretar el perquè d'aquests anuncis?

Si fem cas al que ens diuen els músics, no hi ha una casuística que expliqui d'una manera general les aturades i cal cercar cada resposta en el si de cada grup. Alhora, tots admeten que les circumstàncies que s'estan vivint els han ajudat a prendre una decisió que, probablement, hauria arribat igualment.

Després de les eleccions del passat 28 de maig, els governs del País Valencià i de les Illes Balears i els ajuntaments de les seves principals ciutats van quedar en mans del Partit Popular, que en la majoria dels casos governa amb la crossa de Vox. Poques hores després que se'n fessin públics els resultats, el cantautor **Rafa Xambó** va anunciar que deixava els escenaris però no les trinxeres. El músic i sociòleg explicava a Enderrock que la decisió ja li rondava pel cap i que les circumstàncies polítiques l'havien precipitat.

Però aquest no és un argument majoritari. La majoria d'artistes valencians accepten que la situació política és complicada, però la desvinculen del seu cas particular. Així, Flora Sempere, d'**El Diluvi**, opina que després de 12 anys d'activitat ininterrompuda bé es mereixen un llarg descans, alhora que sentència: "Mo n'anem, però això no és un adeu, és un fins prompte". En termes similars es van expressar els pegolins **Smoking Souls**, o **Tito Pontet**, que obertament parla de "vacances" i circumscriu temporalment la seva aturada a l'any 2024.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=sxP-tfca5pw>

En canvi, Panxo de **Zoo** no era tan explícit "Fem una aturada indefinida, pleguem i no sabem si tornarem. Cadascú agafarà el seu camí i ja veurem què passa". Tot i això, des de l'entorn del grup es veu complicada una nova reunificació dels de Gandia. Per la seva banda, **Tardor** no ha aclarit res més enllà de l'aturada. A tot això, sumeu-hi **Mafalda** i sumeu-hi **Xavi Sarrià** (que s'atura per "agafar forces") i tindreu una fotografia molt moguda, que és com està l'escena valenciana.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=ckY7cq-XZNc>

Bona mostra del trasbals que tots aquests anuncis han ocasionat, és el comunicat que va emetre **Carraixet** el dilluns 15 de gener i que començava dient: "**Carraixet** es retira dels escenaris per sempre després de 51 anys actives cantant amb la nostra llengua i fent front a tota classe de censura política, masclista, i sindicalista des de l'any 1972" per tot seguit desmentir-ho: "És broma!, però amb les censures que estem suportant per part de les polítiques feixistes i per part dels 'nostres' que ens invisibilitzen en la majoria d'ocasions, en premsa, productores fortes, etc., ens faran desaparèixer. Ens fan creure que han canviat, però en el fons tot continua fent olor masclista rància i instrumentalitzant la música en valencià i la igualtat amb la suposada reivindicació de les dones als escenaris."

A les Illes Balears i Pitiüses, amb condicionants polítics massa similars als del País Valencià, no hi ha hagut aquesta espantada de grups i només crida l'atenció la decisió de **Da Souza**, que el grup vincula a una necessitat de "passar pàgina després de més de deu anys de feina".

Pel que fa al Principat de Catalunya, també hi ha alguns artistes que, d'una manera o altra, han anunciat plegar veles. El cas que més ha sobtat és el del cantautor **Cesk Freixas**. Després de vint anys al peu del canó, el penedesenc fa una aturada indeterminada: "potser seran dos anys o potser en seran més". El músic, que s'atura per una "necessitat vital", ha estat molt crític amb el funcionament de la indústria musical catalana, que ha qualificat d'"oligopoli musical". És més que probable que tot el que denuncia també hagi tingut un pes rellevant a l'hora de prendre la seva decisió.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=IxbupvXgm8g>

Encara a Catalunya, **Mazoni** s'ha pres un "temps mort", però ha advertit que tornarà, segur. En el cas de **Xeic!**, el cantant **Aitor Cugat** reconeix que "després de la covid no hem sabut tornar a arrencar. Tots estàvem amb dinàmiques diferents i al final vam decidir mirar de tancar-ho bé i fer una petita gira de comiat". A més, abans de dir adeu definitivament, també publicaran dues cançons inèdites, una d'elles amb la col·laboració d'Ivan Gosp d'**Aspenca**. **Stay Homas** ha anunciat que el 2025 serà "*the end*", després de dos concerts finals al Poble Espanyol. De la mateixa manera, també **The Penguins** plega, encara que el projecte familiar que en va sorgir, **Reggae per Xics**, seguirà les seves activitats i es troba preparant nou disc.

Aquesta és la situació avui, però en les pròximes setmanes es poden anar sumant més artistes a una llista que ja comença a ser massa llarga. Les causes personals i la dificultat d'alguns artistes per trobar el seu lloc, són els motius més evidents per explicar la situació.

Es parla de motius ?generacionals'. És evident que es tracta d'explicacions que poden servir per cadascun dels grups, però no sembla raonable a l'hora de justificar-ne la simultaneïtat. Sempre hi haurà motius generacionals per un grup o altre, el que ens hem de preguntar és quins factors ?ambientals' han despertat les necessitats ?generacionals' de tants grups al mateix temps. El

canvi de paradigma en la indústria musical podria haver influenciat o exacerbant la situació, amb un relleu estilístic i generacional, sí, però també una deriva cada cop més accentuada del disc físic cap al digital amb estratègies i enfocaments de viralització a les plataformes, i la creixent debilitat del teixit de les sales petites i mitjanes. De moment, però, encara no tenim la resposta a tots els perquè, ni clara la fotografia que quedarà en l'escena després d'aquests comiats.